

"ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה המחנה הנשאר לפליטה"

מאיפה היה ליעקב את הביטחון להבטיח שהמחנה השני ישאר לפליטה? הרי עשו היה יכול לרדוף גם את המחנה השני ולהרגם? אלא אומר אחד הצדיקים שיעקב אבינו הפריד את שתי המחנות במרחק של 24 שעות זו מזו כדי ששעשו לא יצליח לפגוע במחנה השני וידע זאת מהנבואה שאמו נתנבאה - שאמרה "לא אשכל שניהם ביום אחד" ורש"י אומר שם על המקום שנתנבאה שימותו שניהם ביום אחד, ולכן הפריד יעקב בין 2 המחנות במרחק של יום כיוון שידע שאם יתקפו את המחנה שלו ויהרגוהו אזי גם עשיו ימות באותו יום, וכך לא יגיע למחנה השני.

צדיקים

א נקודל'ה

"ויאמר אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו והיה

המחנה הנשאר לפליטה"

הפסוק הזה בא לרמז על עניין היצר הרע שמחטיא את האדם בחטא וגורם לו לעצבות ומפיל אותו לכל העוונות רח"ל, משל לחבורת גנבים שאחד מהם נכנס לחנות וגונב משהו קטן וכשהמוכר מתחיל לרדוף אחרי הגנב - שאר הגנבים נכנסים וגונבים את כל החנות, וכך הוא גם היצר הרע - מחכה להפיל את האדם בכל העוונות על ידי זה שמפיל אותו במשהו אחד וכו' וזה הפירוש בפסוק - "ויאמר אם יבוא" - היצר הרע "אל המחנה האחת והכהו" - אם היצר הפיל את האדם במשהו אחד - אז לפחות שישמור על השאר שלא יתדרדר וכך "והיה המחנה הנשאר לפליטה".

דברי ישראל

"אלוף נחת" (לו, יז)

בדרך צחות: למה אנו מאחלים "אידישע נחת" - נחת יהודי? מפני שכתוב אלוף נחת, שזה היה מצאצאי עשו, ולכן אנו אומרים לא נחת כזה ח"ו, אלא אידישע נחת...

פרפראות

הגיליון לזכות ולבריאות אדונינו מורינו
ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א

"ויירא יעקב מאד ויצר לו" (לב, ח)

יש להבין ממה פחד יעקב, ומהי הכפילות "וירא" ו"יצר"? אלא כשהרגיש יעקב שיש לו מורא בליבו, מיד "ויצר לו" על כך שהוא מתיירא, ודאג על שאינו שלם במידת הבטחון.

מלבי"ם, אהבת יונתן

הכלי יקר מפרש את זה שיעקב ידע שעשו אמר "יקרבו ימי אבי למות ואהרגה את יעקב אחי", וכיוון שראה יעקב שעשו בא להרגו, חשש שאולי כבר נסתלק יצחק, וזה הכוונה "וירא יעקב" מעצם זה שעשו רוצה להרגו, "וייצר לו" שמא מת אביו יצחק..

כלי יקר

"קטנתי מכל החסדים" (לב, יא)

הטיית של קטנתי היא קטנה וזעירה על פי המסורת. בא הכתוב להודיעך, שככל שתקטין את עצמך ולא תתגאה, דע שבאמת אתה קטן עוד הרבה יותר ממה שאתה מקטין את עצמך, ועדיין לא הגעת לקטנותך האמיתית... גם בתוך המילה קטנתי המרמזת על קטנות, מופיעה אות מוקטנת.

חפץ חיים

"וישלח יעקב מלאכים" (לב, ד)

אומר רש"י "מלאכים ממש". עשו הלך נגד יעקב עם עוד ארבע מאות איש עמו, סה"כ ארבע מאות ואחד איש מול יעקב ומשפחתו. מנגד עמדו יעקב, ארבע נשיו, אחד עשרה ילדיו (בנימין עוד לא נולד), דינה היתה בתיבה, וחמש רועים של העדרים שלקחו את המנחה, לעשו. ביחד הם 21 אנשים, וכדי להגיע למספר 401 חסרו ליעקב אבינו עוד 380 איש כמניין הגימטריא של ממי"ש.

מפי השמועה

ובא יעקב שלם עיר שכם (לג, יח)

ר"ת של "שלם" הם: שם, לשון, מלבוש. יעקב אבינו לא שינה את שמו, את לשונו ואת מלבושו, על אף היותו זמן כה רב אצל לבן וקשירת ידידות עם עשו. ככלות הכול, הוא נשאר "שלם". ואכן, שלמותו של יהודי היא בזת, שהוא עומד בתוקף על כך מבלי לשנות משלושת הדברים האלו.

בני יששכר

"ויירא יעקב מאד ויצר לו" (לב, ח)

יראת יעקב אבינו ע"ה מעשו היתה, בשמעו שהולך לקראתו "וארבע מאות איש עמו" - כאיש אחד, באחדות ורעות, ומכך היה ירא, ולפיכך טיכס עצה בליבו, ועשה כענין שמצינו לגבי בלעם הרשע, שבא על ישראל בפיו, והחליף אומנותו באומנותם, ואף הם באו עליו והחליפו אומנותם באומנות האומות שבאין בחרב - שנאמר "ועל חרבך תחיה" - והרגוהו בחרב, וכן כאן, מאחר שעשו, אשר שרשו מהעולם הפירוד, תפס במעלת החיבור והאחדות, על כן תפס יעקב אומנותו שהיא הפרידה: "ויחץ את העם אשר אתו - לשני מחנות" כדי להכניען.

מהר"ש מבעלזא זי"ע

אזיס וארט

"ויאבק איש עמו"

החפץ חיים שאל פעם באסיפה חשובה על אודות התחזקות בלימוד התורה: מדוע נאבק שרו של עשו עם יעקב אבינו? מדוע חיכה כל כך הרבה זמן, הרי יכול היה להיאבק עם אברהם או עם יצחק? אלא השיב החפץ חיים: אברהם אבינו היה סמל ה"חסד", ויצחק אבינו היה סמל ה"עבודה" ואילו יעקב מסמל את ה"תורה". שרו של עשו יכול היה לסבול את החסד ואת העבודה, אבל בשום אופן אינו יכול לסבול את התורה! שכן התורה הקדושה היא קיומו של עם ישראל. משום כך, בכל עת מכריז הוא מלחמה על התורה ולומדיה! עלינו להירתם כולנו יחד למלחמה בו, ולנצחו!

חפץ חיים

ויגע בכף ירכו ותקע כף ירד יעקב בהאבקו עמו... ויאמר שלחני"

אומרת הגמרא – אמר לו שחרר אותי, כי הגיע זמני לומר שירה "כי עלה השחר ויאמר לא אשליחך כי אם ברכתני" לא אשלח אותך, עד שתברך אותי... ממשיכה התורה: "ויזרח לו השמש כאשר עבר את פנואל והוא צלע על ירכו: על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה אשר על כף הירד עד היום הזה כי נגע בכף ירד יעקב בגיד הנשה" השל"ה הקדוש, בפרשת השבוע מביא את השי"ך על התורה שכותב, שבגלל המאבק הזה, קיבל עם ישראל, ארבע תעניות, וזה מרומז בפסוק "על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה" מתי עם ישראל לא אוכלים? ארבעה ימים בשנה. "את גיד" את ר"ת = **אב תשע** {תשעה באב}. ג. – ג' בתשרי, צום גדליה. י – עשרה בטבת. **גיד** = 17 – שבעה-עשר בתמוז הנשה – אותיות השנה.

השל"ה הקדוש בשם השי"ך

"ותקע כף ירד יעקב וגו' ויברך אותו שם"

כתוב בחז"ל שכל יום היו מתים 100 אנשים עד שבא דוד המלך ותיקן להם 100 ברכות, "כף" בגימטריה 100 - המלאך שרב עם יעקב אבינו היה הסי"מ והוא "תקע כף ירד יעקב" דהיינו שתפס 100 אנשים מיוצאי ירד יעקב אך לאחר מכן כתוב "ויברך אותו שם" "ויברך" - מלשון ברכות – המלאך גילה ליעקב את הסוד של הברכות שעל ידי זה ניצולים, וזה גם מה שכתוב "תתן אמת ליעקב" אמת היא ההתגברות על המיתה שכן אמת בלי האות א' הוא בחינת "מת", ואם תצרף מספר מאה ברכות למילה "אמת" יעלה כמנין "ישראל" וזה הסיבה למה קרא את שמו "ישראל".

חתם סופר

"שרו של עשו"

מספרים שהרה"ק רבי יחזקאל מקאזמיר שלח פעם, לפני חג הפסח, איש אחד לקבץ מעות עבורו, ובא האיש לנגיד אחד, והנגיד היה טרוד באפיית המצות ולא התייחס כלל לשליח. כשחזר השליח להרה"ק מקאזמיר שאלו אם היה אצל אותו נגיד, השיבו שהיה אצלו, אבל לא מצאו בזמן טוב, כי היה טרוד אז באפיית מצה. כאשר בא הנגיד הזה על חג השבועות, אמר לו רבו הק': הנה אצל יעקב אבינו ע"ה כתוב "ויאבק איש עמו עד עלות השחר" ופירש"י שהוא שרו של עשו. ולכאורה אצל יוסף הצדיק נאמר "וימצאהו איש והנה תועה בשדה וישאלהו האיש לאמר מה תבקש", ושם הביא רש"י שהאיש זה גבריאאל, מאיפה אפשר לפרש "איש" הנאמר כאן - שזהו שרו של עשו, ואיש הנאמר אצל יוסף - על גבריאאל. אך הענין הוא, כי יעקב אבינו ע"ה עשה עצמו כגשר ליטול מכאן ולהניח כאן, כמו שפירש"י, וביקש מהאיש הזה לעזור לו ולקיים "עזוב תעזוב", והשיב לו האיש שהגיע זמנו לומר שירה ואין לו זמן לעזור לו, כי טרוד הוא בטרדה דמצוה, ומזה ראייה שהיה שרו של עשו, כי כשצריכים לעשות טובה לאיש ישראל, אין שום תירוץ שצריכים להתפלל וכדומה, כי טובת ישראל דוחה כל המצוות. אבל אצל יוסף הצדיק נאמר "והנה תועה בשדה", וריחם איש זה עליו וישאלהו "מה תבקש" ורצה בטובתו, ומזה ההוכחה ש"איש" הנאמר שם הוא גבריאאל.

רבי יחזקאל מקאזמיר